

Informació econòmica i indicadors

Joan Torrent-Sellens

Joan Miquel Piqué-Abadal

25 hores

Joan Torrent-Sellens

Llicenciat en Ciències Econòmiques i Empresariales, i màster en Anàlisi d'Economia Aplicada per la UAB. Doctor en Societat de la Informació i el Coneixement per la UOC. Professor de l'àmbit d'economia dels Estudis d'Economia i Empresa de la UOC. Director de la UOC Business School. Director del grup de recerca interdisciplinària sobre les TIC, i2TIC. Ha publicat diversos llibres i articles d'investigació sobre l'economia mundial, espanyola i catalana, com també sobre l'economia del coneixement i l'empresa xarxa. És el director acadèmic del programa de formació a distància

Joan Miquel Piqué-Abadal

Llicenciat en Ciències Econòmiques i Empresariales per la UAB. Especialització en economia regional i urbana i en l'anàlisi econòmica i del mercat de treball. Ha desenvolupat diversos càrrecs a l'Administració pública (Universitat Autònoma de Barcelona, Generalitat de Catalunya), com també activitats professionals independents, relacionades amb la docència, la producció acadèmica i l'assessorament en els àmbits de l'urbanisme, la planificació estratègica i els afers europeus. Des de l'any 2009, és director general del Consorci Localret. Col·labora amb la UOC des del 2008.

Índex

Introducció	5
Objectius	6
1. Conceptes bàsics per al tractament d'informació	7
1.1. Estocs i fluxos	7
1.2. Dades i previsions	7
1.3. Registres i operacions estadístiques	8
1.4. Operacions mostrals i universals	8
1.5. Tractament de dades de fonts diferents	9
1.6. Valors absoluts, valors relatius i variacions	10
1.7. Les dades i les seves múltiples interpretacions	10
2. Informació macroeconòmica (producció, demanda, renda)	12
2.1. Magnituds macroeconòmiques principals	12
2.2. La mesura i les dades del PIB	14
2.3. Fonts principals d'informació macroeconòmica	16
3. Informació del mercat de treball, el nivell de preus i el sector exterior	19
3.1. Conceptes principals del mercat de treball i el nivell de preus...	19
3.2. Conceptes principals del sector exterior i la balança de pagaments	20
3.3. La mesura i les dades estadístiques	22
3.4. Fonts principals d'informació	24
4. Informació microeconòmica i finances públiques	26
4.1. Principals conceptes microeconòmics i dels pressupostos públics	26
4.2. La mesura i les dades estadístiques	33
Resum	35
Activitats	37
Glossari	38
Bibliografia	41

Introducció

Diàriament es posen al nostre abast moltes informacions i estadístiques relatives a la situació econòmica, del mercat de treball, de les finances públiques, del comerç exterior, etc. Sovint, a més, la realitat s'explica d'acord amb conceptes econòmics que es donen per descomptats o sobreentesos. El resultat d'aquest excés d'informació, combinat amb la manca de temps, és que es fa difícil aconseguir una idea clara i permanentment actualitzada que ens permeti incorporar aquestes informacions tant a la nostra vida diària com aplicar-la a la realitat de la nostra empresa.

Per aquesta raó, és important conèixer i adquirir un domini fluid dels conceptes bàsics, com també de les fonts d'informació principals per tal d'estar ben informat, i per tal d'accedir a les valoracions més acurades i els documents de referència més utilitzats per a l'anàlisi i la formació d'opinions en matèria macroeconòmica i empresarial. Aquest curs permet obtenir aquesta visió d'una manera pràctica i aplicable a la realitat de cada persona o empresa.

Els continguts s'organitzen en tres blocs. En primer lloc, la informació genèrica, o macroeconòmica, a la qual normalment es fa referència com a *macro-magnituds*, els grans números de l'economia: producció, oferta, demanda, renda, etc.; en segon lloc, informació més propera, però encara molt agregada: tots els indicadors que fan referència al mercat de treball (activitat, ocupació, atur), al nivell de preus (IPC, etc.), i al sector exterior (importacions i exportacions, balança de pagaments); i finalment, en tercer lloc, la informació més lligada a l'estructura productiva real, la microeconòmica, que fa referència a les empreses (nombre d'empreses, demografia empresarial, sectors d'activitat, etc.). Igualment, en aquest tercer bloc es fa una introducció a l'estructura dels pressupostos públics.

Encara que pràcticament qualsevol informació pot ser classificada segons aquesta estructura, les notícies que rebem a la pràctica difícilment contenen informació "pura", sinó que sovint es tracta de barreges de tres tipus de peces diferents: dades estadístiques de base (extretes normalment de fonts oficials), anàlisis i interpretacions de les dades (en informes, reportatges, etc.), i valoracions (opinions) sobre aquestes mateixes dades. És important poder saber exactament, davant de qualsevol informació, de quin tipus es tracta, per a poder-la utilitzar de manera adequada.

Objectius

Els objectius d'aquest curs són els següents:

1. Conèixer els conceptes principals relacionats amb l'economia i els indicadors econòmics, com també les relacions principals que mantenen.
2. Conèixer les fonts principals d'informació de base, anàlisi i opinió sobre les variables tractades.
3. Millorar la fluïdesa en la utilització de la informació estadística i periodística, per tal d'aconseguir més capacitat d'anàlisi i interpretació de les dades.

La idea bàsica que vertebra la formació és que els alumnes adquireixin la capacitat de gestionar informació econòmica, amb l'objectiu d'utilitzar-la per a prendre decisions i obtenir resultats concrets. Aquesta capacitat genèrica, al seu torn, requereix entrenar tres capacitats:

1. **Aprendre a obtenir informació:** aprendre a trobar-la, a identificar-la, a diferenciar-la. Tant la informació de base o les "peces d'informació" (informació estadística, inventaris, bases de dades, etc.) com la informació elaborada (estudis, informes, articles d'anàlisi i opinió).
2. **Conèixer les fonts estadístiques,** els seus matisos (tècnics, ideològics, etc.) i el seu nivell de qualitat o fiabilitat.
3. **Aprendre a llegir informació:** davant d'una taula estadística o un gràfic, sovint la majoria de persones no saben què mirar, o què dir. Quan ja tenim la informació que busquem, cal saber llegir-la, interpretar-la. Directament de les dades, o formant-nos una opinió a partir de fonts i opinions diferents. Cal saber què significa la informació que tenim al davant; de fet es tracta de convertir la informació en coneixement.
4. **Aprendre a treure conclusions per a millorar les decisions.** Empresariament, però també personalment, cal saber incorporar el coneixement esmentat a la presa de decisions; no tan sols de decisions estratègiques, sinó també en el dia a dia. Cal tenir la capacitat, per exemple, de prendre decisions sobre l'estalvi, la tresoreria, o l'endeutament depenent de la situació econòmica general i dels mercats financers.

1. Conceptes bàsics per al tractament d'informació

1.1. Estocs i fluxos

La teoria macroeconòmica distingeix habitualment entre variables d'estoc i variables de flux, que també es poden anomenar *de tall transversal* i *sèrie temporal*.

Els estocs corresponen a les existències d'una variable en un moment concret; per exemple, la població a 1 de gener de 2011, el nombre de persones aturades a 30 de juny, o el nombre d'empreses que hi ha avui a Catalunya. Seria l'equivalent a una fotografia de la realitat.

Els fluxos, al seu torn, són els canvis que es produeixen en un estoc entre dos moments dels temps. Per exemple, el nombre de naixements del 2010 (un flux) influeix en el canvi d'un estoc, el volum total de població. Altres exemples de fluxos poden ser el producte interior brut d'un país (el que produeix el país durant un any), el nombre de turistes que han visitat Catalunya en un any, o els ingressos (o les despeses) que una empresa fa al llarg d'un exercici.

Els estocs tracten de la situació (estàtica), mentre que els fluxos són més útils per a explicar l'evolució d'una variable.

Per a diferenciar-ho més bé...

Els estocs serien l'equivalent a una fotografia, mentre que podem associar el flux amb una pel·lícula.

És important diferenciar els estocs dels fluxos, perquè els uns i els altres es llegeixen i s'interpreten de manera diferent, a la vegada que expliquen fenòmens també diversos. No és el mateix saber que una empresa té un patrimoni determinat (un estoc: en béns mobles, immobles, inversions, existències, etc.), que saber que ha tingut pèrdues o guanys durant l'exercici (un flux).

1.2. Dades i previsions

Cal diferenciar igualment entre dades ja confirmades i previsions. Podem posar l'exemple més clar: el del producte interior brut. Quan diem que el 2008 a Catalunya es van produir béns i serveis per valor d'aproximadament 215.000 milions d'euros, aquesta és una dada fixa, calculada i contrastada, referida al passat, elaborada i publicada per una font oficial (en aquest cas, l'Institut d'Estadística de Catalunya). Quan diem, en canvi, que les previsions de creixement de l'economia catalana per al 2011 són de l'1%, aquesta és una previsió sobre el futur, i per tant cal no prendre aquesta dada com a

certa, sinó com una estimació del que un expert considera que succeirà al llarg del 2011.

La diferència més important entre dades i previsions és que les dades són fets constatables en relació amb un període ja tancat, mentre que les previsions són aproximacions del que pot passar en el futur, d'acord amb les tècniques de càlcul i l'experiència dels experts.

Recordeu que...

Les previsions no són de menys qualitat que les dades ja confirmades, senzillament cal tenir en compte que són una estimació de la manera com es pot comportar la variable en el futur.

1.3. Registres i operacions estadístiques

Hi ha informacions que procedeixen de l'aprofitament de registres públics, no pensats per a proveir informació ni per a ser una font estadística. Per exemple, l'atur registrat a les oficines dels serveis públics d'ocupació (el nombre de persones inscrites en el registre de demandants de feina), el registre de contribuents i els imports pagats en concepte d'IRPF, o els inscrits a la Seguretat Social.

En canvi, hi ha informacions que procedeixen d'una elaboració especialment pensada per a ser una font de dades i estadístiques. És, per exemple, l'enquesta de població activa, el producte interior brut, l'índex de preus de consum (IPC), o l'enquesta d'ocupació hotelera.

També podem trobar informacions que són a mig camí entre els registres i les operacions, com el cens de població.

En tot cas, cal tenir en compte que la informació que extraiem dels registres no ha estat pensada per a ser explotada, per a ser una estadística de la qual en traiem conclusions. Normalment tan sols utilitzem quan no hi ha operacions estadístiques en aquell àmbit, o no són al nostre abast. En canvi, les operacions estadístiques han estat especialment dissenyades per a obtenir i oferir informació detallada sobre un aspecte concret de la realitat i, per tant, són més fiables, o estan menys subjectes a altres condicionants tècnics.

Recordeu que...

Malgrat tot, quan els registres han de ser utilitzats com a font d'informació, són tractats i elaborats estadísticament per tal de reduir al màxim tots els defectes o biaixos que puguin contenir.

1.4. Operacions mostrals i universals

Hi ha dades i estadístiques que no provenen d'una observació completa de la realitat (de l'univers poblacional), sinó de l'enquesta feta a una mostra d'individus, que es pot extrapolar al conjunt de la població tenint en comp-

te un cert percentatge d'error mostral. Per exemple, quan diem que a Espanya hi havia, al primer trimestre de 2011, prop de 18.152.000 persones ocupades, aquesta dada s'extrapola a partir de la realització d'entrevistes a unes 60.000 llars, que equivalen aproximadament a 180.000 persones.

L'IPC és un altre dels exemples més clars d'operació mostral. No es registren els preus de tots els productes que es venen en un país, sinó que els canvis en el nivell de preus es calculen a partir d'una mostra que representa una cistella de la compra tipificada, en una mostra també tipificada de comerços i proveïdors.

Tant les operacions universals com les mostrals ofereixen una visió fidel i acurada de la realitat, però cal tenir en compte alguns aspectes: en primer lloc, cal recordar que les operacions tenen un marge d'error, que és reduït (entorn del 3,5%), però que augmenta a mesura que la mostra es fa més petita o se segmenta (per sexe, edat, etc.), ja que cada vegada la mostra segmentada és més reduïda; en segon lloc, les operacions mostrals requereixen més atenció per a conèixer la metodologia d'elaboració de la mostra i de recollida de dades, ja que aquests són paràmetres que poden provocar un cert biaix en els resultats.

1.5. Tractament de dades de fonts diferents

No és recomanable combinar dades de fonts diferents per a l'elaboració d'indicadors compostos, ja que les diferents característiques de les dades, o la seva metodologia d'elaboració, poden conduir a resultats erronis. Els resultats que s'extreuen a partir de dades del mateix tipus, d'una mateixa operació, o d'un mateix productor de la informació, sempre són millors, més fiables i generen menys dificultats a l'hora de tractar-les i analitzar-les.

Per exemple, per a calcular la taxa d'atur, no és recomanable fer el quocient entre els aturats registrats a les oficines dels serveis públics d'ocupació, i la població activa estimada a l'enquesta de població activa. Igualment, les anàlisis sempre han de tenir en compte si hi ha hagut canvis metodològics en les fonts (a l'hora de recollir la informació, d'elaborar la mostra, de ponderar les diferents variables, etc.); els productors d'estadístiques, en tot cas, pràcticament sempre publiquen annexos metodològics en què es poden consultar detalladament tots aquests canvis.

És important saber que...

Hi ha diferents metodologies per a fer enquestes. Les tres principals són les que es fan a l'atzar pel carrer, les que es fan presencialment de manera domiciliària, i les que es fan per telèfon. Cadascuna té avantatges i inconvenients; és molt recomanable saber de quin tipus d'enquesta es tracta quan llegim unes dades.

Tingues en compte que...

Sovint es tendeix a desconfiar dels resultats de les enquestes. En aquest sentit, és una creença falsa que les enquestes tenen un marge d'error molt elevat. Aquesta opinió popular a vegades té origen en les enquestes electorals, que efectivament tenen una variabilitat més elevada.

No tingueu por de dir que...

Dues dades no són comparables, o que no es poden extreure conclusions d'una dada determinada. Sovint es posa al mateix sac qualsevol estadística, com si tota fos part del "món dels números". "No es pot saber amb la informació que tenim" o "Depèn" són respostes possibles, i a vegades les més encertades per a no prendre decisions equivocades.

1.6. Valors absoluts, valors relatius i variacions

Una dada en si no és positiva ni negativa, si no és que es posa en relació amb alguna altra magnitud. El seu valor absolut és tan sols una peça d'informació: que el nivell de contaminació de l'aire es trobi, per exemple, en un nivell de 100, no és positiu ni negatiu, si no tenim en compte quins són els nivells màxims recomanats pels experts, els nivells perjudicials per a la població, o quins són els nivells en altres ciutats de característiques semblants. Per això, habitualment, sempre parlem de les dades en termes relatius, és a dir en comparació amb magnituds de referència que ens permeten valorar i extreure conclusions de la informació.

De vegades, les dades no són comparables, i per això hem de fer algun tipus d'elaboració perquè ho siguin. Aquest procés s'anomena habitualment *normalització de les dades*. Per exemple, el nombre d'accidents de trànsit en una ciutat amb un milió d'habitants no és comparable amb el d'una altra ciutat de 100.000, i per aquesta raó hem de comparar els accidents amb una magnitud de referència per a arribar a algun indicador comparable, com per exemple el nombre d'accidents l'any per cada vehicle en circulació.

Igualment, també és freqüent que la informació només se'ns ofereixi en termes relatius, o en percentatge de variació, per tal de fer aquestes informacions directament comparables. És, per exemple, el cas del producte interior brut (PIB), o de l'índex de preus de consum (IPC), del qual sovint només s'informa de la variació (positiva o negativa) respecte de l'any anterior, per tal de mesurar el dinamisme o la capacitat de créixer d'una economia.

En tot cas, sempre és important fer una valoració doble de les dades, en termes absoluts i relatius per tal d'obtenir una visió tan completa i rica com sigui possible: per exemple, que la taxa d'atur sigui del 6% és positiu, ja que significa que només 6 de cada 100 persones que busquen feina no en troben. Però, no obstant això, aquest 6% significa, en termes absoluts, un volum apreciable de persones (molts milers en el cas d'Espanya, per exemple), la qual cosa implica que cal continuar intensificant les polítiques públiques d'atenció i assessorament a aquestes persones aturades.

1.7. Les dades i les seves múltiples interpretacions

Una mateixa dada pot estar subjecta a interpretacions diferents segons l'observador, o els arguments que vulgui expressar la persona que les analitza. Un creixement del PIB de l'1% pot semblar massa feble a algun observador, però una dada molt positiva, per exemple, en el context de crisi actual.

En debats polítics i econòmics, sorprèn que moltes vegades es defensin visions totalment contraposades respecte a una mateixa informació, basada en

la mateixa dada. Això passa perquè efectivament, malgrat que les dades són exactes i compartides, la realitat es pot veure de maneres molt diferents.

S'han de gestionar els conceptes amb fluïdesa per a reconèixer possibles inexactituds, errors, i fins i tot manipulacions de la informació. És perfectament possible que una informació tingui més d'una interpretació, i pràcticament sempre té alhora aspectes positius i negatius que cal destacar. El més important és conèixer bé les peces d'informació, i saber valorar els arguments que s'expressen en relació amb les dades. Els mercats financers són un altre exemple clar de la importància de l'opinió dels experts més enllà de les dades: quan es publica una informació determinada (els resultats d'una empresa, el nivell de confiança del consumidor, canvis en els tipus d'interès de referència, etc.), no sabem exactament quin impacte tindrà en el mercat fins que veiem la reacció dels experts i operadors del mercat principals, que són qui marquen efectivament l'opinió de consens. Per tant, és important conèixer la informació, però ho és tant o més saber que en pensen els experts més influents.

És útil recordar que...

Cal no quedar-se en la dada, sinó analitzar atentament també els arguments que exposen els diferents experts. Això significa, normalment, que és difícil formar-se una opinió o una idea clara de la situació a partir d'una sola font d'informació.

2. Informació macroeconòmica (producció, demanda, renda)

2.1. Magnituds macroeconòmiques principals

Una variable econòmica és qualsevol categoria econòmica susceptible de variació. Quan els fets no es poden mesurar directament, llavors s'utilitzen el que anomenem *indicadors econòmics*, que és la mesura d'un fet, un fenomen o un esdeveniment de manera indirecta, mitjançant l'ús d'una variable (indicador simple) o més (indicador compost) combinades entre si.

El producte interior brut és l'indicador clau de l'economia real, ja que mesura tant l'estructura productiva com la despesa feta per una economia. La principal igualtat macroeconòmica de comptabilitat nacional es refereix a la triple relació entre producció, despesa i renda, és a dir les tres maneres d'aproximar-se a l'activitat econòmica. Aquesta relació ens permet igualar el PIB vist des de l'oferta (el VAB, valor afegit brut), com el PIB vist des de la demanda (despesa), a la vegada que aquesta relació s'igualava també amb el total de rendes generades per l'economia (salari i beneficis). No obstant l'anterior, cal distingir entre producte interior i valor afegit; encara que quantitativament siguin el mateix, hi ha una diferència qualitativa i conceptual, ja que el valor afegit és una variable sectorial (es calcula a partir de la producció dels diferents sectors econòmics), el producte és una variable agregada.

Dit d'una altra manera, la igualtat "producció = despesa = renda" mesura tant el valor afegit dels diferents sectors productius (primari, industrial i terciari) com la despesa efectuada per la renda generada pels sectors, i que es distribueix entre consum (privat i públic), inversió (béns d'equip i construcció) i sector exterior.

Hem de recordar, per tant, les definicions següents:

PIB: valor monetari de tots els béns i serveis produïts per una economia en un període determinat (normalment, un trimestre o un any).

Consulteu el web...

L'Institut d'Estadística del País Basc disposa d'una pàgina molt completa de definicions relacionades amb el PIB. La podeu consultar a l'adreça http://www.eustat.es/estadisticas/tema_43/opt_0/tipo_5/ti_PIB_y_su_distribucion/temas.html#axzz150b8dqRw.

PIB i PNB: el producte interior (produït en un país) i el producte nacional (la producció realitzada per les empreses del país). Normalment utilitzarem amb més freqüència el PIB.

PIB_{pm} (a preus de mercat) = C + I + X – M (consum, inversió, exportacions, importacions)

O igualment:

PIB_{pm} = C_{pr} + I_{pr} + G + X – M (consum privat, inversió privada, despesa pública, exportacions, importacions)

PIB a cost de factors (cf) i a preu de mercat (pm):

PIB_{pm} = PIB_{cf} – Ti – Su (impostos indirectes i subvencions a l'exploració)

PIB nominal i PIB real: mesurat en unitats corrents o unitats constants a partir d'un any base. Les variacions de volum són una metodologia nova per avançar en els preus constants.

El deflactor del PIB: índex que diferencia entre el PIB nominal i el PIB real, similar a la inflació. L'IPC es compon d'una cistella bàsica, mentre que el deflactor del PIB té en compte tots els béns i serveis.

PIB i renda:

PNB – depreciació = PNN

PNN – impostos indirectes = renda nacional

RN = rendes salarials + excedent brut d'exploració – impostos indirectes

RND = RN + transferències de l'estranger

2.2. La mesura i les dades del PIB

Com hem comentat, les estadístiques ofereixen tres visions del PIB: oferta (sectors que produeixen), demanda (qui fa la despesa), i renda (com es reparteix la producció entre agents).

A Espanya, les estadístiques oficials sobre el PIB les publica l'Institut Nacional d'Estadística, i distingeix tres apartats principals:

Comptabilitat Nacional d'Espanya (CNE): es refereix al PIB del conjunt de l'Estat, expressat en termes anuals. Tota la informació sobre les dades i la metodologia és a l'adreça següent:

<http://www.ine.es/jaxi/menu.do?type=pcaxis&path=%2Ft35%2Fp008&file=inebase&L=0>

Comptabilitat Nacional Trimestral (CNTE): que ofereix les dades amb menys detall, però per trimestres. Disponible a l'adreça:

<http://www.ine.es/jaxi/menu.do?type=pcaxis&path=%2Ft35%2Fp009&file=inebase&L=0>

Comptabilitat Regional d'Espanya (CRE): que ofereix les dades de PIB per comunitats autònomes. Disponible a l'adreça següent:

<http://www.ine.es/jaxi/menu.do?type=pcaxis&path=%2Ft35%2Fp010&file=inebase&L=0>

En relació amb aquestes dades, cal tenir en compte les consideracions següents:

- Les dades més utilitzades són les que es refereixen als “índexs de volum encadenat” i “dades corregides d'efectes estacionals”, que permeten comparar les dades en diferents trimestres, com també en relació amb períodes anteriors amb nivells de preus diferents. Aquesta és una metodologia avançada, alternativa a la valoració anomenada *de preus constants*.
- Les referències més habituals són a les taxes de variació: intertrimestral i interanual. Més que en relació amb el volum total, el PIB sovint s'expressa fent referència al creixement, és a dir amb les taxes de variació de la producció respecte al trimestre anterior, o al mateix trimestre de l'any anterior.
- Les dades estan referenciades a bases comptables i a la comparació en preus constants respecte a un any de referència: 1980, 1986, 1995, o 2000. En aquest sentit, tal com explica el mateix INE: “Periòdicament s'introdueixen a la CNE els canvis de base comptable, destinats a actualitzar els mesuraments de les ponderacions, a mesura que es produeixen canvis en les metodologies de referència i en les fonts i procediments d'estimació dels comptes nacionals”.

Seu de l'Institut Nacional d'Estadística, Paseo de la Castellana, 183 (Madrid)



Font: www.ine.es

A Catalunya, les dades oficials del PIB les publica l'Institut d'Estadística de Catalunya (www.idescat.cat).

Les dades del PIB es publiquen en tres estadis diferents: les dades definitives, les dades provisionals, i les previsions. Les definitives i provisionals són les de l'INE (a les quals hem fet referència al llarg d'aquest apartat); pel que fa a les previsions, són elaborades per institucions diferents. Entre les més reconegudes i utilitzades es troben les següents:

Ministeri d'Economia i Hisenda. Escenari Macroeconòmic d'Espanya:

<http://serviciosweb.meh.es/apps/dgpe/default.aspx>

Comissió Europea. Direcció General d'Economia i Afers Financers. *Economic Forecast*:

http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/forecasts_en.htm

OCDE. *OECD Economic Outlook*:

http://www.oecd.org/document/18/0,3343,en_2649_34109_20347538_1_1_1_1,00.html

BBVA. Previsions d'Espanya:

http://www.bbvarsearch.com/KETD/fbin/mult/Previsiones_Espana_tcm346-175641.pdf?ts=2962011

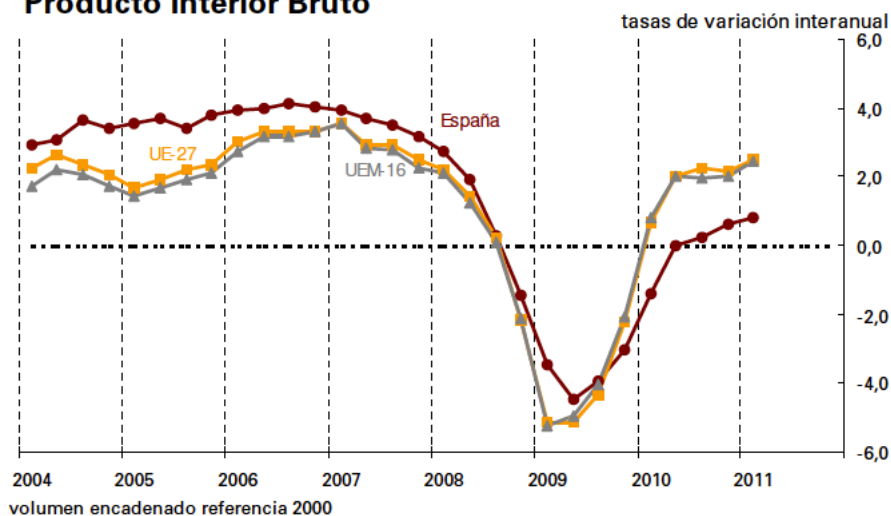
Si teniu dubtes...

En cas de dubte sobre el tipus de dades o la més convenient per a cada anàlisi, el més senzill és recórrer a les notes de premsa periòdiques en què es publiquen els resultats principals, referenciats a les magnituds més habituals i comunament utilitzades.

La curiositat...

L'OCDE té la seu principal a París, però també disposa de centres a Mèxic, Berlín, Tòquio i Washington.

Producto Interior Bruto



Font: Institut Nacional d'Estadística, Comptabilitat Nacional Trimestral d'Espanya. Base 2000

Llegendes en català: Producto interior bruto > producte interior brut

Tasas de variación > taxes de variació

España > Espanya

Volumen encadenado referencia > volum encadenat referència

Per a comparar les dades dels diferents països d'Europa, cal tenir en compte que cal fer-ho basant-se en el Sistema Europeu de Comptes 1995 (SEC-95), regulat pel Reglament (CE) 2223/96 del Consell, de 25 de juny de 1996, relatiu al sistema europeu de comptes nacionals i regionals de la Comunitat. En aquest reglament s'exposa el següent:

“La finalitat d'aquest Reglament consisteix a instaurar el sistema europeu de comptes 1995, denominat d'ara endavant «SEC-95», i estableix:

- una metodologia relativa a les normes, definicions, nomenclatures i normes comptables comuns, destinada a permetre l'elaboració de comptes i taules sobre bases comparables per les necessitats de la Comunitat i de resultats d'acord amb les modalitats que preveu l'article 3;
- un programa de transmissió en dates precises dels comptes i taules elaborades d'acord amb el SEC-95, adaptat a les necessitats de la Comunitat.”

L'Agència Europea d'Estadística (Eurostat) publica regularment dades del PIB (GDP, *gross domestic product* en la seva nomenclatura anglosaxona) de tots els països de la Unió.



Font: Eurostat, <http://epp.Eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/Eurostat/home>

2.3. Fonts principals d'informació macroeconòmica

El Banc d'Espanya (www.bde.es) publica regularment informes i anàlisis sobre les variables principals de l'economia. En concret, el *Butlletí Econòmic* (mensual) inclou l'informe trimestral sobre l'economia espanyola i una síntesi d'indicadors econòmics

Seu del Banc d'Espanya, carrer Alcalá, 48 (Madrid)



Font: Banc d'Espanya

L'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE, o OECD en les seves sigles en anglès, www.oecd.org) publica també regularment l'*OECD Economic Outlook*, amb informació detallada sobre les previsions per a diferents països, com també documents de resum o aspectes destacats. El trobareu a l'adreça:

http://www.oecd.org/document/18/0,3343,en_2649_34109_20347538_1_1_1_1,00.html

La Comissió Europea, en concret la Direcció General d'Economia i Afers Financers, publica igualment de manera regular anàlisis i previsions, entre les quals destaca l'*Economic Forecast*, disponible a l'adreça següent:

http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/forecasts_en.htm

Per a aprofundir...

El Banc d'Espanya, a banda del *Butlletí Econòmic*, produeix molta informació i anàlisi de qualitat, que habitualment publica com a informes, llibres, revistes, articles. És interessant fer una ullada regularment a la pàgina principal de les publicacions, ja que hi ha novetats de manera gairebé constant: <http://www.bde.es/webbde/es/secciones/informes/>

Cal tenir en compte...

Les fonts d'informació en anglès (OCDE, FMI, etc.), a vegades publiquen també versions en idiomes diferents (principalment francès i castellà). En tot cas, les fonts espanyoles (Banc d'Espanya, BBVA, La Caixa, etc.) tenen nivells de qualitat iguals o superiors a aquestes altres institucions, que són útils especialment quan es tracta de comparar les dades de països diferents.

El Fons Monetari Internacional (International Monetary Fund, IMF, www.imf.org) publica les *Perspectives de l'economia mundial*:

<http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2011/01/index.htm>

El Servei d'Estudis del BBVA publica també regularment *Situación España*:

<http://serviciodeestudios.bbva.com/KETD/ketd/esp/nav/geograficas/europa/espana/index.jsp>

I mensualment, La Caixa publica també el seu informe econòmic:

<http://www.lacaixa.comunicacions.com/se/ieimon.php?idioma=esp&llibre=201106>

Es recomana utilitzar alertes RSS per als canals o fonts de què es vol obtenir informació constantment actualitzada

3. Informació del mercat de treball, el nivell de preus i el sector exterior

3.1. Conceptes principals del mercat de treball i el nivell de preus

Un dels orígens de l'activitat econòmica són els processos de treball. Mitjançant el mercat de treball, les persones es converteixen en origen i destinació de l'activitat econòmica, ja que produeixen i consumeixen.

Des de la perspectiva del mercat de treball, les persones són *input*/factor de producció, és a dir, constitueixen l'oferta de treball. Per tant, tots els indicadors vinculats a la població són indicadors relatius a l'oferta de treball. I, en conseqüència, tots els indicadors d'activitat econòmica, de producció, incideixen i pertanyen a la demanda de treball. Finalment, el mercat de treball és la institució en què conflueixen l'oferta i la demanda de treball, i aquesta confluència determina l'ocupació, mentre que quan l'oferta excedeix la demanda, ens trobem amb el fenomen de l'atur o desocupació.

Des del punt de vista del mercat de treball, podem resumir els indicadors que ens interessin mitjançant l'aproximació següent:

Població en edat de treballar: població total entre 16 i 64 anys.

Població activa: població que és a dins del mercat de treball, ja sigui treballant o aturada. Població que vol treballar.

Població activa = Població ocupada + població aturada

Taxa d'activitat: Proporció de població activa respecte al total de la població entre 16 i 64 anys

Taxa d'activitat = $\frac{\text{Població activa}}{\text{Població entre 16 i 64 anys}} \times 100$

Recordeu...

Com en el cas del PIB, l'Institut d'Estadística del País Basc també disposa d'un glossari de definicions excel·lent en relació amb les variables del mercat de treball. El podeu trobar a l'adreça http://www.eustat.es/estadisticas/tema_131/opt_0/tipo_5/ti_Actividad_ocupacion_y_paro/temas.html#axzz1S0b8dqRw.

Taxa d'ocupació: proporció de població ocupada respecte al total de població entre 16 i 64 anys (quantes persones treballen entre les que tenen edat de treballar):

$$\text{Taxa d'ocupació} = \frac{\text{Població ocupada}}{\text{Població entre 16 i 64 anys}} \times 100$$

Població aturada o desocupada: població que vol treballar però que no troba un lloc de treball.

Taxa d'atur: proporció de persones que no troba feina respecte a la població activa (sobre la població que vol treballar).

$$\text{Taxa d'atur} = \frac{\text{Població aturada}}{\text{Població activa}} \times 100$$

Població inactiva: persones que, tenint edat de treballar, per diverses circumstàncies, no treballen ni busquen feina, i que per tant estan fora del mercat de treball (estudiants, jubilats, mestresses de casa, etc.).

Temporalitat (taxa de temporalitat): proporció de persones assalariades que tenen un contracte temporal.

El fenomen de la inflació (creixement dels preus i, per tant, pèrdua de poder adquisitiu del diner) provoca que les magnituds econòmiques en valors anuals puguin donar una visió esbiaixada dels canvis ocorreguts en les magnituds.

Per a evitar aquest efecte...

... es descompta la variació dels preus i s'obtenen les variables en termes reals.

Els índexs de preus principals són l'índex de preus de consum (IPC) o del cost de la vida, l'índex de producció industrial (IPI), l'índex de preus a la importació i l'exportació, i per últim, el deflactor del PIB (al qual ja ens hem referit anteriorment). A partir d'una cistella de béns i serveis obtinguda mitjançant una enquesta feta a les famílies (que en cas d'Espanya es fa sobre més de 800 productes), s'obté un índex de preus del qual mensualment

s'observa la variació. Aquest és l'indicador anomenat *índex de preus de consum* (IPC).

Generalment, l'estructura de l'IPC comprèn una participació del 30% en béns d'origen alimentari, un altre 30% derivat dels béns de caràcter industrial, i un altre 30% que són serveis. Per això, una bona part de l'índex està subjecte a variacions estacionals derivades dels canvis en els preus dels aliments no elaborats i de l'energia. Per això s'ha definit un altre indicador de preus anomenat *inflació subjacent*, que elimina aquest biaix i que integra els elements menys volàtils.

Per tal de poder comparar el nivell de preus entre els diferents països de la Unió Europea s'elabora l'IPC harmonitzat (IPCH). Els països que han ingressat a la Unió Europea han perdut en part la flexibilitat de dissenyar els seus propis índexs i ho han de fer d'acord amb les normes del Banc Central Europeu. L'índex d'acord amb aquestes normes es calcula a Espanya des de 1997 i es denomina *IPCH* (IPC harmonitzat). A partir de gener de 2006, l'any de referència de l'IPCH és 2005 = 100, en compliment del Reglament de la Comissió 1708/2005, de 19 d'octubre de 2005.

3.2. Conceptes principals del sector exterior i la balança de pagaments

La balança de pagaments registra les transaccions entre els residents d'un país i els de la resta del món, amb independència de la nacionalitat. Les estimacions de les diferents rúbriques de la balança no han de recollir variacions induïdes per les fluctuacions del tipus de canvi o dels preus de mercat dels diferents actius o passius financers.

Les operacions de la balança de pagaments s'ordenen entorn de tres comptes bàsics: compte corrent, compte de capital i compte financer.

Balança per compte corrent: se subdivideix en quatre balances, que són béns i serveis (balança comercial), rendes i transferències.

Compte de capital: inclou les transferències de capital i l'adquisició i disposició d'actius no produïts no financers. En el cas espanyol, les transferències de capital són, amb gran diferència, la rúbrica més important d'aquest compte (fons estructurals, compra de terrenys, etc.).

La dada...

Segons la darrera informació que s'ha publicat, els preus (IPC) van disminuir el juny de 2011 un 0,1% (és a dir, es van mantenir pràcticament igual que el mes anterior). En la primera meitat de l'any, els preus han pujat un 1,2%, i són un 3,2% que el juny del 2010. Les dades i el comentari dels resultats es pot trobar a l'adreça <http://www.ine.es/daco/daco42/daco421/ipc0611.pdf>.

Cal recordar que...

Catalunya és una economia fortament oberta a l'exterior, molt exportadora. Exportem pràcticament el 25% (per valor de 50.000 milions d'euros cada any) de tot el que produïm. La destinació principal de les nostres exportacions és la Unió Europea, aproximadament dos terços del total de béns i serveis que venem a fora.

Compte financer: inversions directes (10% o més del capital de l'empresa), inversions de cartera (valors negociats), altres inversions (préstecs i dipòsits), derivats financers, altres inversions del Banc d'Espanya.

3.3. La mesura i les dades estadístiques

L'enquesta de població activa (atur estimat) és una investigació contínua i de periodicitat trimestral produïda per l'INE, dirigida a les famílies, i que es fa des de 1964. Té la finalitat principal d'obtenir dades de la força de treball i de les seves categories diferents (ocupats, aturats), com també de la població aliena al mercat laboral (inactius). La mostra inicial és de 65.000 famílies al trimestre, i a la pràctica queda reduïda a aproximadament 60.000 famílies entrevistades de manera efectiva, que equivalen a unes 180.000 persones.

Tota la informació estadística i metodològica, incloent les sèries històriques de dades des de 1976, es troba disponible a l'adreça:

http://www.ine.es/jaxi/menu.do?type=pcaxis&path=/t22/e308_mnu&file=inebase&N=&L=0

L'enquesta de població activa es fa de manera harmonitzada a tot Europa mitjançant el Labour Force Survey.

http://epp.Eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/labour_market/introduction

Atur registrat: persones registrades com a demandants d'ocupació a les oficines del Servei Públic d'Ocupació Estatal (anteriorment anomenat *Inem*), que elabora estadístiques mensuals a partir d'aquesta base de dades de persones registrades.

La base de l'índex de preus de consum: fins a l'entrada en vigor de la base 2001, l'IPC basava el seu càlcul en el que s'anomena *sistema de base fixa*. La seva característica principal és que tant la composició de la cistella de la compra com les seves ponderacions es mantenen inalterables al llarg del temps que dura la base. Els canvis de base es portaven a terme cada 8 o 9 anys, ja que aquesta era la periodicitat de l'enquesta bàsica de pressupostos familiars (EBPF), la font utilitzada per a elaborar les ponderacions i la cistella de la compra. Per això, l'única manera de poder recollir els canvis en el comportament dels consumidors i que l'IPC s'adaptés a aquestes tendències era esperar fins al canvi de base següent.

Cal tenir en compte...

El turisme és una font important d'exportacions. Quan un visitant compra béns o serveis a Catalunya estem exportant. Igualment, quan visitem altres països i comprem béns o serveis, estem fent importacions.

Resum dels resultats principals de l'EPA a Catalunya, 1r trimestre de 2011

CATALUNYA. Dades en milers de persones, taxes en percentatge i variacions absolutes

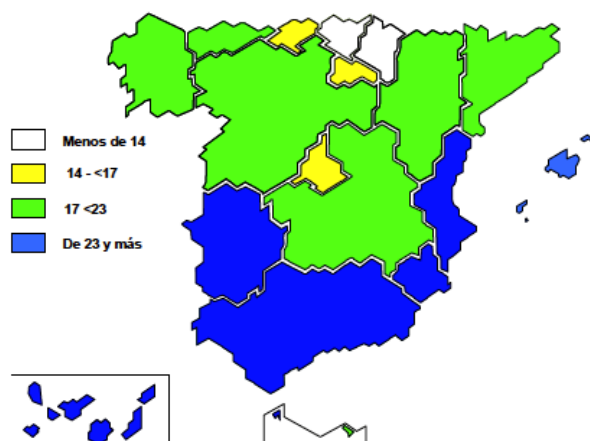
	1r. trimestre de 2011			Variació intertrimestral			Variació interanual		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Població potencialment activa									
Població total	2.958,4	3.109,8	6.068,2	-7,3	-1,6	-8,9	-6,8	10,5	3,7
Població de 16 a 64 anys	2.429,4	2.405,1	4.834,4	-10,0	-4,8	-14,9	-17,6	-2,3	-20,1
Població de 16 a 24 anys	328,4	315,1	643,5	-2,3	-2,1	-4,4	-6,3	-5,8	-12,0
Població activa									
Població activa total	2.085,0	1.742,0	3.827,1	8,3	-1,6	6,8	9,4	42,4	52,0
Població activa de 16 a 64 anys	2.067,4	1.725,7	3.793,1	10,3	-1,4	8,9	9,8	39,8	49,6
Població activa de 16 a 24 anys	176,2	159,6	335,7	0,9	4,9	5,6	-4,3	8,0	3,6
Taxa d'activitat total	70,5%	56,0%	63,1%	0,5p	0,0p	0,2p	0,5p	1,2p	0,8p
Taxa d'activitat de 16 a 64 anys	85,1%	71,8%	78,5%	0,8p	0,1p	0,4p	1,0p	1,7p	1,3p
Taxa d'activitat de 16 a 24 anys	53,7%	50,7%	52,2%	0,6p	1,9p	1,2p	-0,3p	3,4p	1,5p
Població ocupada									
Població ocupada total	1.675,1	1.424,4	3.099,5	-2,3	-31,8	-34,0	-6,0	6,6	0,6
Població ocupada de 16 a 64 anys	1.658,7	1.408,0	3.066,7	0,9	-31,6	-30,7	-4,6	3,3	-1,3
Població ocupada de 16 a 24 anys	85,0	104,5	189,5	-6,1	-3,3	-9,5	-11,7	2,0	-9,8
Taxa d'ocupació total	56,6%	45,8%	51,1%	0,1p	-1,0p	-0,5p	-0,1p	0,1p	0,0p
Taxa d'ocupació de 16 a 64 anys	68,3%	58,5%	63,4%	0,3p	-1,2p	-0,4p	0,3p	0,2p	0,2p
Taxa d'ocupació de 16 a 24 anys	25,9%	33,2%	29,4%	-1,7p	-0,8p	-1,3p	-3,0p	1,2p	-1,0p
Agricultura									
	48,8	13,7	62,5	-2,5	-0,8	-3,3	3,3	-1,4	1,9
Indústria									
	409,9	158,2	568,1	-17,7	-20,4	-38,1	-2,3	-33,6	-35,9
Construcció									
	232,7	22,6	255,2	-2,0	-0,5	-2,6	-31,7	-8,2	-40,0
Serveis									
	983,7	1.229,9	2.213,6	19,9	-10,1	9,8	24,7	49,8	74,6
Ocupats a temps complet									
	1.575,5	1.101,0	2.676,5	-23,1	-43,8	-66,9	-22,2	1,1	-21,1
Ocupats a temps parcial									
	99,5	323,4	423,0	20,7	12,1	32,9	16,1	5,5	21,7
% ocupats temps parcial / total ocupats	5,9%	22,7%	13,6%	1,2p	1,3p	1,2p	1,0p	0,3p	0,7p
Població ocupada assalariada									
	1.343,2	1.271,4	2.614,6	3,1	-27,8	-24,6	1,7	27,1	28,8
Assalariats amb contracte indefinit									
	1.117,3	1.002,9	2.120,1	-5,5	-17,9	-23,5	-12,8	-15,2	-28,1
Assalariats amb contracte temporal									
	226,0	268,5	494,5	8,8	-9,9	-1,1	14,6	42,3	56,9
% assalariats temporals / total assalariats	16,8%	21,1%	18,9%	0,6p	-0,3p	0,1p	1,1p	2,9p	2,0p
Població aturada									
Població aturada total	410,0	317,7	727,6	10,7	30,3	40,8	15,5	36,0	51,4
Població aturada de 16 a 24 anys	91,2	55,1	146,3	7,0	8,2	15,2	7,4	6,0	13,4
Taxa d'atur total	19,66%	18,24%	19,01%	0,4p	1,8p	1,0p	0,7p	1,7p	1,1p
Taxa d'atur de 16 a 24 anys	51,76%	34,52%	43,58%	3,7p	4,2p	3,9p	5,3p	2,1p	3,6p
Aturats que fa més d'un any que busquen feina									
	212,6	151,3	363,9	2,9	11,3	14,2	70,0	41,2	111,1
% aturats que fa més d'un any que busquen feina	51,9%	47,6%	50,0%	-0,7p	-1,1p	-0,9p	15,7p	8,5p	12,6p
Agricultura									
	n.d.	n.d.	5,7			-2,5			-5,3
Indústria									
	n.d.	n.d.	50,0			2,0			-17,6
Construcció									
	n.d.	n.d.	56,8			7,4			-30,3
Serveis									
	n.d.	n.d.	201,4			18,3			-3,0
No classificables (1)									
	n.d.	n.d.	347,0			11,1			99,9
Cerquen la 1a. feina									
	n.d.	n.d.	66,7			4,5			7,7

Font: Idescat, a partir de les dades de l'Enquesta de població activa de l'INE

(1) Desocupats que fa més d'un any que han deixat la darrera ocupació

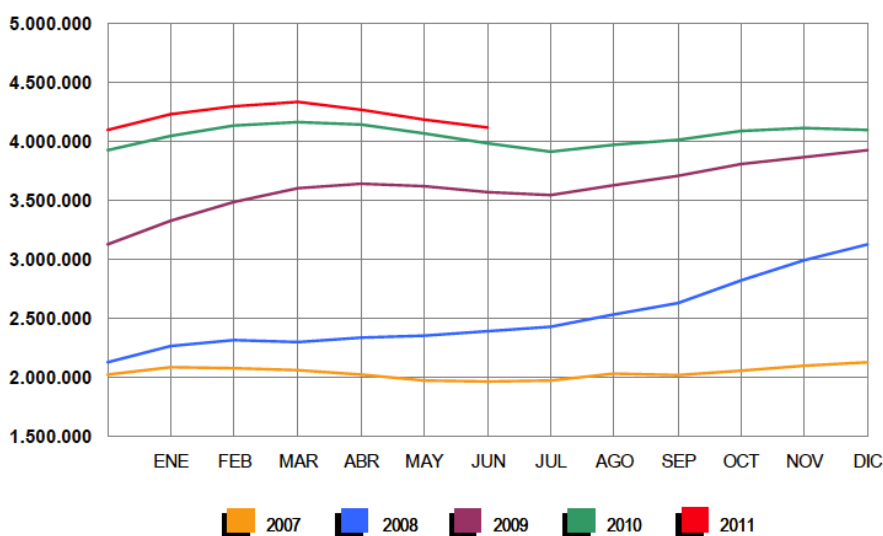


Taxa d'atur per comunitats autònomes (mitjana d'Espanya: 21,3%), 1r trimestre 2011



Font.: INE, EPA.

Evolució mensual de l'atur registrat a Espanya, 2007-2011 (nombre d'aturats)



Font: Ministeri de Treball i Immigració, Servei Públic d'Ocupació Estatal.

Sistema d'índexs de preus de consum. A partir de gener de 2007 entra en vigor un nou sistema de càlcul. És un IPC més actual perquè explora el seu sistema metodològic permanentment per tal de millorar-lo. Per a això, està en contacte directe amb els diferents fòrums acadèmics i organismes productors nacionals i internacionals, i anualment revisa les ponderacions davant de qualsevol canvi detectat en els components del mercat, ja sigui l'aparició de productes nous, canvis en l'estructura de consum o en la mostra de municipis o establiments. A més, estableix els canvis de base cada cinc anys, i fa una revisió completa de la metodologia i la mostra i l'actualització de ponderacions a tots els nivells.

Per a un detall metodològic, vegeu l'adreça següent:

<http://www.ine.es/daco/daco43/metoipc06.pdf>

L'estadística de la balança de pagaments d'Espanya es troba disponible a l'adreça:

<http://www.ine.es/jaxi/menu.do?type=pcaxis&path=%2Ft35%2Fa122&file=inebase&L=0>

3.4. Fonts principals d'informació

Les estadístiques del mercat de treball són més nombroses que les estadístiques macroeconòmiques, i hi ha menys fonts d'anàlisi regular i estandarditzada. Les fonts estadístiques acostumen a ser també les fonts d'informació i anàlisi més important.

A Europa, hi ha un document anual de referència en matèria de mercat de treball, l'informe *Employment in Europe*.

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=593>

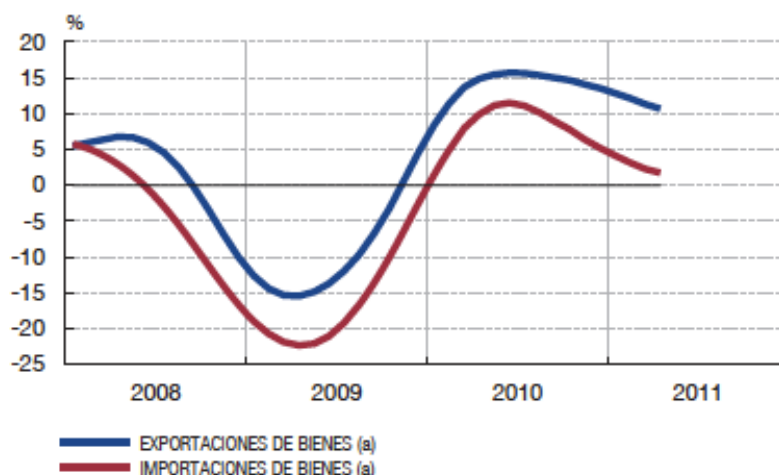


La Direcció General d'Ocupació de la Comissió Europea és, en general, una de les fonts més importants d'Europa en relació amb l'anàlisi del mercat de treball. Les publicacions més recents i destacades es troben disponibles a l'adreça següent:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=81&langId=en&furtherPubs=yes>

Nivell de preus i balança de pagaments. Són les mateixes fonts que per a la informació econòmica, principalment els organismes productors de les estadístiques: el Banc d'Espanya (www.bde.es) i el Banc Central Europeu (www.ecb.eu).

Indicadors de comerç exterior de l'economia espanyola, 2008-2011



Font: *Butlletí Econòmic* del Banc d'Espanya, juny 2011, evolució recent de l'economia espanyola.

4. Informació microeconòmica i finances públiques

Les empreses i les administracions públiques conformen les peces bàsiques, les unitats principals de l'activitat econòmica productiva, ja que les unes i les altres són qui produeixen efectivament els béns i serveis que la població consumeix, a la vegada que són també consumidors en el sistema econòmic. Per tant, són els elements principals de l'economia real, són els agents que expliquen si l'economia va bé o no, i per què.

És important, doncs, saber llegir amb precisió com evoluciona la situació de les empreses i el sector públic, poder analitzar en detall els canvis en la seva estructura, composició, organització i, per descomptat, les seves finances.

Malgrat que la seva manera de produir sovint és força diferent, la seva lògica econòmica és semblant, similar a la de qualsevol agent econòmic: empreses i administracions treballen d'acord amb un pressupost d'ingressos i despeses, com també un resultat positiu o negatiu, que en el cas de les empreses es correspon amb beneficis o pèrdues, i en el de les administracions amb dèficit o superàvit. Aquestes variables, com també la demografia empresarial (el volum i ritme de creació i dissolució d'empreses) ens poden oferir informació molt valuosa sobre la situació econòmica en general.

4.1. Principals conceptes microeconòmics i dels pressupostos públics

Les activitats econòmiques es classifiquen segons sectors productius i branques d'activitat en un nivell de desagregació creixent, d'acord amb la classificació nacional d'activitats econòmiques (CNAE).

La CNAE-2009 és la classificació nacional d'activitats econòmiques resultant del procés internacional de revisió anomenat *Operació 2007*, i ha estat elaborada segons les condicions recollides en el Reglament d'aprovació de la NACE Rev.2.

L'objectiu d'aquesta classificació és establir un conjunt jerarquitzat d'activitats econòmiques que pugui ser utilitzat per al següent:

- 1) Afavorir la implementació d'estadístiques nacionals que puguin ser diferenciades d'acord amb les activitats establertes.
- 2) Classificar unitats estadístiques i entitats segons l'activitat econòmica exercida.

La classificació d'activitats anterior era de 1993, amb unes modificacions lleugeres el 2003. L'economia, des de llavors, ha canviat substancialment, principalment des del punt de vista dels processos productius, en què les noves tecnologies i especialment Internet, han produït un impacte important en l'estructura productiva. A més, el sector serveis s'ha desenvolupat enormement, i ha guanyat, per tant, més presència.

Altres activitats com el medi ambient tenen més importància en la societat i han de ser més ben mesurades. En l'economia mundial també s'ha produït un fet fonamental: una globalització més gran que suposa que les necessitats de comparació internacional han crescut, i un element imprescindible per a assegurar aquesta comparació és l'existència de classificacions harmonitzades.

El projecte d'elaboració d'una classificació nova ha d'estar molt ben engranat a escala mundial, i ha d'assegurar la participació de les unions supranacionals existents, per exemple, la Unió Europea o pel Tractat NAFTA (Estats Units, Canadà i Mèxic). Es va establir un pla aprovat a les Nacions Unides el 1998 que fixava com a objectiu tenir les classificacions elaborades l'any 2007, per tal de preparar els sistemes estadístics perquè la classificació fos utilitzada a finals d'aquesta dècada.

La Unió Europea ha elaborat un pla d'implantació, en el qual qualsevol enquesta europea començarà a utilitzar la classificació al mateix temps en tots els estats membres per tal de garantir que la informació es pot comparar. Com a data d'inici d'ús de la classificació en la majoria de les enquestes europees s'ha considerat l'1 de gener de 2009.

La informació completa respecte d'aquesta classificació d'activitats econòmiques i la seva metodologia es troba en línia a l'adreça:

<http://www.ine.es/jaxi/menu.do?type=pcaxis&path=%2Ft40%2Fclasrev%2F&file=inebase&L=>

D'altra banda, els pressupostos públics a Espanya s'elaboren d'acord amb tres classificacions bàsiques: la classificació econòmica, l'orgànica, i la funcional o per programes. Cal entendre el pressupost com una previsió dels ingressos i les despeses, que posteriorment al llarg de l'exercici, s'anirà concretant d'acord amb els nivells d'execució reals de recursos.

Segons les normes d'elaboració dels pressupostos de la Generalitat de Catalunya corresponents a 2011 (Ordre ECO/10/2011, de 2 de febrer, per la qual es dicten les normes per a elaborar els pressupostos de la Generalitat de Catalunya per a l'any 2011, article 3):

La dada...

La CNAE divideix les activitats econòmiques fins a un detall aproximadament de mil categories diferents, que es poden anar agregant per sectors i branques d'activitat.

“Els estats d’ingressos i de despeses dels pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2011 s’estructuren d’acord amb les classificacions següents:

a) Classificació orgànica i per entitats dels ingressos i de les despeses. La classificació orgànica i per entitats dels ingressos i de les despeses distingeix entre les entitats dels pressupostos del sector públic de la Generalitat incloses en l’article 2.1 i la resta d’entitats classificades dins del sector Administració pública de la Generalitat, d’acord amb la metodologia del SEC, a què fa referència l’article 2.3. Totes dues relacions d’entitats s’agrupen per subsectors i per agrupacions, i en el cas de les despeses, el subsector Administració de la Generalitat es detalla per seccions i serveis.

a.1) Classificació orgànica i per entitats dels pressupostos del sector públic.

a.2) Classificació d’altres entitats classificades dins del sector Administració pública de la Generalitat d’acord amb la metodologia del SEC.

b) Classificació econòmica dels ingressos.

c) Classificació per programes de les despeses.

d) Classificació econòmica de les despeses.

La classificació econòmica, la més utilitzada pel conjunt de les administracions públiques, estableix el tipus i la font d’ingrés i despesa, d’acord amb l’estructura que es detalla a continuació. Cada capítol, al seu torn, es desagrega en articles, conceptes i aplicacions.

Es pot consultar el detall d’aquesta desagregació, com també tota la metodologia d’elaboració del pressupost, a l’adreça següent:

<http://www20.gencat.cat/portal/site/economia/menutitem.6135b456613b7f9af813ae92b0c0e1a0/?vgnextoid=85d11bcefbfed210VgnVCM2000009b0c1e0aRCRD&vgnextchannel=85d11bcefbfed210VgnVCM2000009b0c1e0aRCRD&vgnextfmt=default>

Ingressos:

Capítol 1. Impostos directes. Inclou tot tipus de recursos exigits sense contraprestació i que el fet imposable estigui constituït per negocis, actes o fets de naturalesa jurídica o econòmica, que posin de manifest la capacitat contributiva del subjecte passiu, com a conseqüència de la possessió d’un patrimoni, d’increments patrimonials a títol lucratiu o l’obtenció d’una renda.

Cal anar amb compte...

Els pressupostos públics poden generar certa confusió perquè inclouen l’administració pròpiament dita, però també incorporen successivament organismes autònoms, empreses públiques, consorcis, etc. Posteriorment, a més, aquestes dades es consoliden per a no comptar dues vegades les transferències que es fan entre tots aquests nivells d’administració. Cal tenir present en tot moment davant de quin tipus de pressupost ens trobem.

Capítol 2. Impostos indirectes. Inclou tot tipus de recursos exigits sense contraprestació, el fet imposable dels quals estigui constituït per negocis, actes o fets de naturalesa jurídica o econòmica, que posin de manifest la capacitat contributiva del subjecte passiu, com a conseqüència de la circulació dels béns o la despesa de la renda.

Capítol 3. Taxes, venda de béns i serveis i altres ingressos. Inclou tot tipus de recursos exigits per la imposició sobre la utilització privativa o d'aprofitament especial del domini públic, en la prestació de serveis o en la realització d'activitats en règim de dret públic que es refereixin, afectin o beneficiïn de manera particular el subjecte passiu, quan es produeixi en determinades circumstàncies.

Capítol 4. Transferències corrents. Inclou els ingressos per transferències i subvencions rebudes sense contraprestació directa de la Generalitat i les seves entitats per a finançar les seves operacions corrents. S'imputen a l'article corresponent depenent de l'emissor de la transferència o subvenció. Es considera subvenció quan l'aportació dinerària es destina a finançar operacions de l'ens perceptor amb caràcter finalista, que responguin al foment d'una activitat pública o interès social o a la promoció d'una finalitat pública. Es considera transferència quan l'aportació es destina a finançar globalment les operacions de l'ens perceptor en l'àmbit propi de les seves competències i que, en principi, no estan afectades per una activitat o projecte específic. Tanmateix, també es consideraran transferències les aportacions dineràries entre diferents administracions públiques o agents de la mateixa administració destinades a finançar operacions corrents concretes del receptor en el marc de les funcions que tingui atribuïdes.

Capítol 5. Ingressos patrimonials. Recull els ingressos provinents de les rendes de la propietat o patrimoni de l'Administració de la Generalitat i les seves entitats, com també els derivats de les activitats realitzades en règim de dret privat.

Capítol 6. Alienació d'inversions reals. Recull els ingressos derivats de la venda de capital propietat de la Generalitat de Catalunya, entitats autònomes i altres ens públics.

Capítol 7. Transferències de capital. Inclou els ingressos per transferències i subvencions rebudes sense contraprestació directa per la Generalitat i les seves entitats amb l'objectiu de finançar les seves inversions reals o financeres, l'amortització de l'endeutament o bé operacions de capital de tercers. S'imputen a l'article corresponent dependent de l'emissor de la transferència o subvenció.

Capítol 8. Variació d'actius financers. Recull els ingressos procedents de la venda dels actius financers, els procedents dels reintegraments de préstecs concedits i de reintegraments de dipòsits i fiances constituïdes, com també els provinents d'aportacions dels titulars o participis de les entitats del sector públic de la Generalitat al fons patrimonial i a compte de capital d'aquestes per a finançar inversions, per a absorbir pèrdues o per a subrogar endeutament.

Capítol 9. Variació de passius financers. Recull els ingressos obtinguts per l'Administració de la Generalitat, les entitats autònomes i altres ens públics procedents de l'emissió del deute i l'obtenció de préstecs, tant en moneda nacional o estrangera, amb independència del període temporal a curt o llarg termini. Recull així mateix els ingressos provinents de dipòsits i de fiances rebudes.

Despeses:

Capítol 1. Remuneracions de personal. En aquest capítol s'apliquen les despeses següents: les retribucions del personal al servei de la Generalitat per raó del treball realitzat, les cotitzacions obligatòries als ens gestors del sistema de previsió social i diverses despeses de naturalesa social realitzades en compliment de les disposicions vigents.

Capítol 2. Despeses corrents de béns i serveis. Aquest capítol recull els recursos destinats a atendre les despeses corrents en béns i serveis, necessaris per a l'exercici de les activitats de l'administració de la Generalitat, entitats autònomes i altres ens públics que no suposin un increment de capital o del patrimoni públic. Són imputables a aquest capítol les despeses originades per l'adquisició de béns que reuneixin algunes de les característiques següents: ser béns fungibles, la seva vigència ha de ser previsiblement inferior a l'exercici pressupostari, no ser susceptibles d'inventariar i, en principi, ser despesa recurrent. No s'imputen als crèdits d'aquest capítol les despeses destinades a satisfer qualsevol tipus de retribució pels serveis prestats o treballs realitzats pel personal dependent dels departaments, entitats autònomes o altres ens públics.

Capítol 3. Despeses financeres. Càrrega financera per interessos de tot tipus de deutes i préstecs emesos, contrets o assumits per la Generalitat, les seves entitats autònomes o altres ens públics, ja siguin en euros o en divises. Per tant, també s'hi inclouen la part de les quotes periòdiques corresponent a despeses financeres de les operacions d'arrendament financer en què es prevegi exercir l'opció de compra, assimilant-se a la modalitat corresponent de préstecs a llarg termini.

Capítol 4. Transferències corrents. Inclou les despeses per transferències, subvencions i ajuts concedits sense contraprestació directa per l'Administració de la Generalitat i les seves entitats públiques per a finançar les operacions corrents dels preceptors. Addicionalment, s'inclouen els premis si hi ha sol·licitud prèvia. S'imputen a l'article corresponent dependent del preceptor.

Capítol 5. Fons de contingència. Es tracta d'un fons de reserves destinat a atendre despeses no previstes inicialment en el pressupost, i que puguin sorgir al llarg de l'exercici.

Capítol 6. Inversions reals. En aquest capítol s'inclouen les despeses realitzades directament per l'Administració de la Generalitat, les seves

entitats autònomes i altres ens públics destinades a la creació o adquisició de béns de capital de naturalesa material o immaterial com també les destinades a l'adquisició de béns de naturalesa inventariable necessaris amb l'objecte d'obtenir un rendiment o per al funcionament operatiu dels serveis.

Capítol 7. Transferències de capital. Inclou les despeses per transferències, subvencions i ajuts concedits sense contraprestació directa per l'Administració de la Generalitat i les seves entitats públiques per a finançar les operacions de capital dels preceptors. S'imputen a l'article corresponent dependent del preceptor. Concretament, s'inclouen en aquest capítol les transferències d'aquesta naturalesa que s'efectuen a favor de les fundacions o de qualsevol altra entitat pública de la Generalitat sobre el patrimoni de les quals la Generalitat o les seves entitats no disposen de drets econòmics. També s'imputen en aquest capítol els fons atorgats a tercers (ja sigui en règim de concurrència o no) i els efectuats a favor d'entitats de la Generalitat que tenen previst atorgar-los a tercers, en tots dos casos per a finançar inversions o amortització d'endeutament.

Capítol 8. Variació d'actius financers. En aquest capítol s'inclouen els crèdits destinats a l'adquisició d'actius financers, que puguin ser representats en títols valors, anotacions en compte, contractes de préstecs o qualsevol altre document que inicialment els reconegui. Inclou, també, els crèdits destinats a la constitució de dipòsits i fiances. Addicionalment, recull les aportacions al compte de capital o fons patrimonial de les entitats del sector públic de la Generalitat sobre el patrimoni de les quals la Generalitat i les seves entitats tenen drets econòmics.

Capítol 9. Variació de passius financers. Amortització de deutes emesos, contrets o assumits per la Generalitat i els seus organismes públics, ja siguin en euros o en divises, ja siguin a curt termini o a llarg termini.

La classificació per programes de despesa, que distribueix els recursos segons els tipus de polítiques (educació, salut, seguretat, medi ambient, etc.), ha anat guanyant pes durant els darrers anys, perquè l'avaluació de les políti-

ques públiques, la transparència i el rendiment de comptes han guanyat importància.

Es pot consultar la classificació detallada de programes a l'adreça:

<http://www20.gencat.cat/docs/economia/Documents/Arxius/estructurafuncional2011Res30052011.pdf>

4.2. La mesura i les dades estadístiques

L'activitat econòmica, des dels vessants diferents, pot ser mesurada segons els sectors d'activitat:

La producció. El PIB en detall per branques d'activitat:

http://www.ine.es/daco/daco42/cne00/dacocne_b00.htm

L'ocupació. Dades trimestrals en l'EPA per branques d'activitat:

<http://www.ine.es/jaxiBD/menu.do?L=0&divi=EPA&his=1&type=db>

I d'altra banda, s'elaboren també operacions estadístiques diferents amb l'objectiu d'analitzar la realitat i evolució de sectors diferents. Entres els més rellevants destaquen les següents:

Anàlisis sectorials: enquestes globals del sector serveis

Indicadors d'activitat del sector serveis

Índexs de preus del sector serveis

Índexs de comerç exterior de serveis

Enquesta anual de serveis

Estadística de productes en el sector serveis

Estadístiques de filials d'empreses estrangeres en el sector serveis

Anàlisis sectorials: comerç

Índexs de comerç al detall

Enquesta anual de comerç

Estadística de productes en el sector comerç

Enquesta d'ús de TIC i comerç electrònic a les empreses

Anàlisi sectorials: transport (operacions més significatives)

Estadística de transport de viatgers

Enquesta anual de serveis

Enquesta de serveis postals i de telecomunicacions

Transport de mercaderies per carretera

Xarxa de carreteres, vehicles, conductors i accidents

Transport ferroviari

Transport marítim

Transport aeri

Transport per canonada

Anàlisis sectorials: hostaleria i turisme

Enquesta d'ocupació hotelera

Enquesta d'ocupació en acampaments turístics

Enquesta d'ocupació en apartaments turístics

Enquesta d'ocupació en allotjaments de turisme rural

Índex de preus hotelers

Índex d'ingressos hotelers

Índex de preus d'acampaments turístics

Índex de preus d'apartaments turístics

Índex de preus d'allotjaments de turisme rural

Turisme receptor

Turisme nacional

Ingressos i pagaments per turisme

Per a saber el volum i evolució del nombre d'empreses, segons grandària, forma jurídica, etc., la font principal és el Directori Central d'Empreses (DIRCE). Es poden consultar els resultats detallats a l'adreça següent:

<http://www.ine.es/jaxi/menu.do?type=pcaxis&path=%2Ft37%2Fp201&file=inebase&L=0>

Empreses actives per comunitats autònomes, a 1 de gener de 2010

Comunidad autónoma	Total	Industria	Construcción	Comercio	Resto de servicios
TOTAL	3.291.263	230.301	510.243	796.815	1.753.904
Andalucía	498.579	32.023	67.951	139.931	258.674
Aragón	92.205	7.634	15.692	21.098	47.781
Asturias	70.362	4.075	10.629	16.465	39.193
Balears (Illes)	89.562	5.080	17.029	18.345	49.108
Canarias	135.954	5.991	17.259	34.964	77.740
Cantabria	39.024	2.327	6.905	8.974	20.818
Castilla y León	168.972	13.213	29.178	42.354	84.227
Castilla-La Mancha	131.836	14.034	25.592	34.043	58.167
Cataluña	609.670	43.799	95.880	136.252	333.739
Comunitat Valenciana	352.366	27.764	53.544	90.005	181.053
Extremadura	65.573	5.343	9.766	19.759	30.705
Galícia	198.874	14.347	33.918	52.474	98.135
Madrid (Comunidad de)	503.501	25.939	70.240	99.850	307.472
Murcia (Región de)	92.196	7.500	15.912	24.858	43.926
Navarra (Comunidad Foral de)	42.347	4.092	6.887	9.641	21.727
País Vasco	169.782	14.318	29.362	38.976	87.126
Rioja (La)	23.190	2.676	3.848	5.666	11.000
Ceuta y Melilla	7.270	146	651	3.160	3.313

Font: INE, Estructura i Demografia Empresarial, Directori Central d'Empreses (DIRCE).

Resum

En aquest curs hem après a trobar, a llegir i a treure conclusions sobre la informació econòmica i els seus indicadors principals. Sense una estructuració clara i alguns conceptes bàsics, les entrades constants moltes vegades no tenen sentit, per manca de lògica o significat. Certament, els conceptes bàsics que cal adquirir per a tenir la capacitat de gestionar aquesta informació amb certa agilitat no requereixen coneixements avançats, ni en el camp de l'economia ni de l'estadística. L'objectiu és poder reconèixer i opinar sobre la informació.

Per això, en primer lloc hem repassat alguns aspectes clau, que sovint no es troben ordenats, però que ajuden a saber davant de quin tipus d'informació ens trobem: diferenciar una enquesta d'un registre, una variació d'un valor absolut, com elaborar dades de fonts diferents, les dades definitives de les previsions, etc.

A partir d'aquí, ens hem introduït en les variables i indicadors bàsics dels àmbits més habituals en la informació econòmica, els que ens permeten, tots sols o combinats entre si i amb altres, entendre i interpretar la majoria de la informació que ens arriba o que tenim a l'abast. Primer, les relacionades amb la producció en tots els vessants (PIB, VAB, renda, comparacions internacionals, etc.), a continuació les que es refereixen al mercat de treball (activitat, ocupació, atur), el nivell de preus (IPC, IPI, IPCH, IPC subjacent, etc.), i totes les relacionades amb els intercanvis de béns i serveis amb l'estranger (importacions, exportacions, balança de pagaments, etc.). I finalment, en el darrer apartat, hem tractat les variables i indicadors més propers a l'activitat econòmica real, la que fan les empreses i les administracions públiques; en aquest sentit, hem abordat els conceptes principals relacionats amb la mesura de la producció i ocupació per sectors d'activitat (la classificació nacional d'activitats econòmiques), com també les anàlisis més importants que aborden els diferents sectors (indústria, serveis, comerç, hostaleria, etc.), el registre més important per a conèixer la demografia empresarial (DIRCE), i com s'elaboren i interpreten els pressupostos de l'Administració pública segons les dues classificacions principals: la classificació econòmica dels ingressos i despeses, i la classificació funcional o per programes.

En conjunt, aquest curs fa un repàs introductori que ha de permetre, una vegada conculsa la lectura dels materials i fetes les activitats, tenir una visió clara de quines dades tenim al davant, què signifiquen, i per a què ens poden ser d'utilitat. El nombre significatiu de conceptes i definicions que hem abordat implica que el curs tan sols es pugui aprofitar al màxim si es fa una pràctica sistemàtica per a fixar els conceptes i utilitzar-los de manera àgil i

eficaç. En aquest sentit, aquests materials han de ser igualment referència de consulta en el futur, fins que les variables i indicadors es reconeguin i interpretin sense dificultats d'acord amb qualsevol font.

Activitats

1. Fes-te una idea clara de l'economia espanyola i catalana d'acord amb les seves referències principals, a partir de la resposta a les preguntes següents:
 - a. Quin és PIB d'Espanya i Catalunya, en termes absoluts, segons la dada del darrer any publicat, i el creixement del PIB en els darrers tres anys (en variació interanual)?
 - b. Quantes persones ocupades i aturades hi ha a Espanya i Catalunya, segons les darreres dades publicades? Quina és actualment la taxa d'atur a Catalunya i Espanya?
 - c. Quin és actualment l'IPC (increment interanual del nivell de preus) a Catalunya i Espanya?
 - d. Espanya, té més importacions o exportacions? Quina proporció del PIB es ven a altres països?
 - e. Quantes empreses hi ha a Espanya i Catalunya? Quantes n'hi ha de deu treballadors o menys?
 - f. Quin va ser el pressupost total el 2010 de l'Administració de l'Estat (Govern central)?
 - g. Quin va ser el pressupost de la Generalitat de Catalunya el 2010?

Glossari

atur *m.* Conjunt de persones disposades a treballar i que no troba una possibilitat de fer-ho. La taxa d'atur es defineix com la proporció que suposen les persones desocupades o aturades sobre el conjunt de la població activa en edat de treballar (treballi o no).

atur registrat *m.* Nombre de persones inscrites com a demandants d'ocupació als serveis públics d'ocupació (Oficines de Treball de la Generalitat, o l'Inem). El volum de persones inscrites al registre es publica el segon dia laborable de cada mes.

balança de pagaments *f.* Balança en la qual s'assenten les transaccions econòmiques efectuades entre els residents en el país que l'elabora i els residents en els altres països.

balança per compte corrent *f.* Part de la balança de pagaments en la qual s'assenten les compres i vendes de mercaderies i serveis a altres països, els pagaments fets per la utilització dels factors de producció i les transferències corrents.

balança per compte de capital *f.* Part de la balança de pagaments en la qual s'assenten les transferències de capital que afecten la situació creditora d'un país enfront dels altres països.

balança per compte financer *f.* Part de la balança de pagaments en la qual s'assenta el finançament que ofereix el país a altres països i el que rep.

Banc d'Espanya *m.* Segons el *Diccionari de Termes Econòmics i Financers* de La Caixa: "Té el seu origen en el Banco de San Carlos, fundat el 1782. El 1856 es concedeix aquesta denominació al Nuevo Banco Español de San Fernando, que ja estava autoritzat a emetre diner des de 1851. El 1874 es converteix en l'únic banc emissor. El 1962 es delimiten les facultats que té actualment i el 1994 es declara legalment la seva completa autonomia. Els seus òrgans rectors són el governador, el sotsgovernador, el Consell de Govern i la Comissió Executiva. Té les facultats de banc central, compartides amb el Banc Central Europeu i els bancs centrals del Sistema Europeu de Bancs Centrals (SEBC)".

CNAE *f.* Classificació Nacional d'Activitats Econòmiques. És l'eina oficial mitjançant la qual es classifiquen en detall totes les activitats econòmiques segons el sector d'activitat.

DIRCE *m.* Directori Central d'Empreses. És la font principal d'informació oficial sobre el volum i estructura de les empreses a Espanya. D'acord amb definició que publica l'INE: "El Directori Central d'Empreses (DIRCE) reuneix en un sistema d'informació únic totes les empreses espanyoles i als seus unitats locals ubicades en el territori nacional. El seu objectiu bàsic és fer possible la realització d'enquestes econòmiques per mostreig. S'actualitza un cop l'any, i es genera un sistema d'informació nou a 1 de gener de cada període".

EPA *f.* L'operació estadística de referència, extensa i detallada, per al mercat de treball a Espanya. S'elabora i publica trimestralment.

exportacions *f. pl.* Venda de mercaderies o prestació de serveis a l'estranger.

FMI *m.* Fons Monetari Internacional. Creat el 1944. Igual que l'OCDE, és un organisme multilateral que té per objectiu estimular la reconstrucció després de la Segona Guerra Mundial, en aquest cas per a donar estabilitat al sistema financer internacional, garantir els tipus de canvi i afavorir el comerç internacional. Des de 2005 està concentrat en la gestió del procés de globalització econòmica i lluita contra la crisi.

Idescat *m.* Institut d'Estadística de Catalunya. Organisme oficial d'estadística a Catalunya, homòleg de l'INE. Produeix tant informació pròpia com ampliacions per a Catalunya de dades produïdes per al conjunt d'Espanya.

importacions *f. pl.* Conjunt de béns, serveis, mà d'obra, capitals, etc., adquirits de l'estranger.

indicador *m.* Variable que mesura un fet, fenomen o esdeveniment econòmic o social de manera indirecta. Es pot utilitzar una variable (indicador simple) o més combinades entre si (indicador compost) per a construir-lo.

INE *m.* Institut Nacional d'Estadística. Font oficial per a tota la informació demogràfica, econòmica, social i territorial. Publica tant bases de dades consultables, com informació elaborada (taules, infografies, anàlisis, etc.).

IPC *m.* Índex de preus de consum. La referència principal pel que fa a la variació dels preus de béns i serveis de consum.

LFS *f.* **Labour Force Survey.** L'operació de referència per a la informació sobre el mercat de treball a Europa. La majoria d'estadístiques nacionals s'elaboren amb la seva metodologia adaptada perquè els resultats siguin comprables amb la LFS.

OCDE *f.* Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic. L'OCDE defineix la seva missió com la de "promoure polítiques que millorin el benestar social i econòmic de la població de tot el món". Va ser creada com a organisme multilateral el 1961, però la idea sorgeix anys abans amb l'objectiu d'estimular la reconstrucció i recuperació econòmica després de la Segona Guerra Mundial. Actualment es compon de 43 països membres.

ocupat -da *m i f.* Persona que té una feina per compte propi o aliè. Segons l'enquesta de població activa, són les persones que han treballat com a mínim una hora durant la setmana anterior a l'entrevista, o que tenen una feina malgrat que no han treballat per diverses circumstàncies (malaltia, vacances, vaga, etc.).

PIB *m.* Mesura la producció total de béns i serveis d'una economia en un període de temps determinat.

població activa *f.* Conjunt de persones incorporades al mercat de treball; és a dir les persones que treballen o que busquen feina activament.

població aturada (o desocupada) *f.* Conjunt de persones que volen treballar però que no poden.

població inactiva *f.* Conjunt de persones que no estan incorporades al mercat de treball. Pràcticament tota la població inactiva pertany a quatre categories principals: estudiants, persones jubilades, persones amb discapacitat, i persones que fan feines de la llar (a casa seva).

població ocupada *f.* Conjunt de persones que treballen com a assalariades o en condició de treballadors autònoms.

taxa d'activitat *f.* El resultat de dividir la població activa (incorporada al mercat de treball) per la població en edat de treballar (de 16 a 64 anys).

taxa d'atur *f.* El resultat de dividir la població aturada (incorporada al mercat de treball però que no troba feina) per la població en edat de treballar (de 16 a 64 anys).

taxa d'ocupació *f.* El resultat de dividir la població ocupada (que treballa com a assalariat o autònom) per la població en edat de treballar (de 16 a 64 anys).

Bibliografia

Banc Central Europeu. <www.ecb.eu>

Banc d'Espanya. *Butlletí Econòmic*. <www.bde.es>

BBVA. *Previsiones España*.

<http://www.bbvaesearch.com/KETD/fbin/mult/Previsiones_Espana_tcm346-175641.pdf?ts=2962011>

BBVA. *Situación España*.

<<http://serviciodeestudios.bbva.com/KETD/ketd/esp/nav/geograficas/europa/espana/index.jsp>>

CNE. Comptabilitat Nacional d'Espanya.

<<http://www.ine.es/jaxi/menu.do?type=pcaxis&path=%2Ft35%2Fp008&file=inebase&L=0>>

CNTE. Comptabilitat Nacional Trimestral.

<<http://www.ine.es/jaxi/menu.do?type=pcaxis&path=%2Ft35%2Fp009&file=inebase&L=0>>

Comissió Europea. *Employment in Europe*.

<<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=593>>

Comissió Europea: Direcció General d'Economia i Afers Financers. *European Economic Forecast*.

<http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/forecasts_en.htm>

CRE. Comptabilitat Regional d'Espanya.

<<http://www.ine.es/jaxi/menu.do?type=pcaxis&path=%2Ft35%2Fp010&file=inebase&L=0>>

DIRCE. Directori Central d'Empreses.

<<http://www.ine.es/jaxi/menu.do?type=pcaxis&path=%2Ft37%2Fp201&file=inebase&L=0>>

EPA. Enquesta de població activa.

<http://www.ine.es/jaxi/menu.do?type=pcaxis&path=/t22/e308_mnu&file=inebase&N=&L=0>

Fons Monetari Internacional. World Economic Outlook. <www.imf.org>

Idescat. Institut d'Estadística de Catalunya. <www.idescat.cat>

INE. Institut Nacional d'Estadística. <www.ine.es>

La Caixa. *Informe Mensual*.

<<http://www.lacaixa.comunicacions.com/se/index.php?idioma=esp>>

LFS. Labour Force Survey.

<[http://epp.Eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/labour_market/introductio
n](http://epp.Eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/labour_market/introductio
n)>

Ministeri d'Economia i Hisenda. Escenari Macroeconòmic d'Espanya.

<<http://serviciosweb.meh.es/apps/dgpe/default.aspx>>

OECD. OCDE Economic Outlook.

<[http://www.oecd.org/document/18/0,3746,en_2649_37443_20347538_1_1_1_3
7443,00.html](http://www.oecd.org/document/18/0,3746,en_2649_37443_20347538_1_1_1_3
7443,00.html)>

PIB. Producte interior brut.

<[http://www.ine.es/jaxi/menu.do?type=pcaxis&path=%2Ft35%2Fp009&file=ine
base&L=0](http://www.ine.es/jaxi/menu.do?type=pcaxis&path=%2Ft35%2Fp009&file=ine
base&L=0)>

